

WSTĘP

VIII Lubelskie Seminarium Naukowe pod tytułem „Prawo karne i polityka w państwie rzymskim” odbyło się w wyjątkowych okolicznościach, a mianowicie w roku jubileuszu 70-lecia Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, 65-lecia Wydziału Prawa i Administracji UMCS oraz – w szczególności – jubileuszu 70-lecia Profesora Marka Kuryłowicza, wieloletniego kierownika Katedry Prawa Rzymskiego a jednocześnie inicjatora lubelskich sympozjów rzymskiego prawa karnego. Z tej okazji pierwsza część konferencji miała charakter właśnie jubileuszowy, co dokładniej przekazują zamieszczone w tym tomie okolicznościowe laudacje.

Stosownie zatem wydaje się również przypomnienie dziejów owych sympozjów, które początkami sięgają roku 1993, a więc już ponad 20 lat. Pierwsze sympozjum odbyło się w tym samym budynku Lubelskiego Towarzystwa Naukowego, a patronat LTN pozwolił zgromadzić we współpracy naukowej reprezentantów prawa (zwłaszcza rzymskiego) oraz historii (starożytnej) z dwu lubelskich uniwersytetów. Tak zaczęła się stała i owocna współpraca międzyuczelniana oraz interdyscyplinarna w obszarze rzymskiego prawa karnego. Kolejne sympozja organizowane były przemiennie przez Katedrę Prawa Rzymskiego UMCS, Katedrę Prawa Rzymskiego KUL i Zakład Historii Starożytnej UMCS. Z czasem konferencje nabrały charakteru ogólnopolskiego z udziałem prawników-romanistów, historyków starożytności oraz filologów klasycznych. Ten walor integracyjny zachowały do dzisiaj.

Kolejne (drugie) sympozjum, w 1994 r., dotyczyło kary śmierci („Kara śmierci w starożytnym Rzymie”, Wydawnictwo UMCS, Lublin 1996), a wkrótce potem (1997 r.) tematem stały się antyczne związki religii z prawem karnym („Religia i prawo karne w starożytnym Rzymie”, Redakcja Wydawnictw KUL, Lublin 1998). Z dużym zainteresowaniem środowisk starożytniczych spotkały się dwa następne sympozja (IV i V): „*Crimina et mores*. Prawo karne i obyczaje w starożytnym Rzymie” (Lublin 2001) oraz „*Contra leges et bonos mores*. Przystępstwa obyczajowe w starożytnej Grecji i Rzymie” (2004 r., publikacja w Wydawnictwie UMCS w roku 2005). Szósta konferencja została poświęcona prawu karnemu na szerszym tle państwa i prawa publicznego („*Salus rei publice suprema lex*. Ochrona interesów państwa w prawie karnym starożytnej Grecji i Rzymu, Wydawnictwo KUL, Lublin 2007). Siódme sympozjum odbyło się w 2010 roku pod tytułem „Ochrona bezpieczeństwa

i porządku publicznego w starożytnym Rzymie” (publikacja w Wydawnictwie UMCS, Lublin 2010). Tak sformułowany temat pozwolił na zgromadzenie licznych referatów z rzymskiego prawa karnego i szeroko rozumianego prawa publicznego. Wreszcie obecny tom zawiera materiały z VIII sympozjum „Prawo karne i polityka w państwie rzymskim”. Tu otwartość problematyki pozwoliła na uwzględnienie licznych aspektów prawnokarnych wielkiej i małej polityki w starożytnym Rzymie. Jak zwykle ciekawe i zróżnicowane co do treści referaty wygłosili przedstawiciele następujących ośrodków akademickich: Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, Uniwersytetu Łódzkiego, Uniwersytetu w Białymstoku, Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Uniwersytetu Rzeszowskiego, Szkoły Wyższej Psychologii Społecznej w Warszawie oraz uczelni lubelskich: Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej i Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego. Owocem wystąpień uczestników wzbogaconych żywą dyskusją jest niniejsza publikacja.

Przyszłość jest zawsze niepewna, ale złożone podczas obrad deklaracje o dążeniu przynajmniej do zaokrąglenia liczby lubelskich sympozjów do dziesięciu pozwalają mieć nadzieję na kontynuowanie tych cenionych naukowo i środowiskowo spotkań.

Krzysztof Amielańczyk
Antoni Dębiński
Dariusz Słapek